

LUOMU

Keski-Suomessa

Kuvat: aitomaaseutu.fi

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

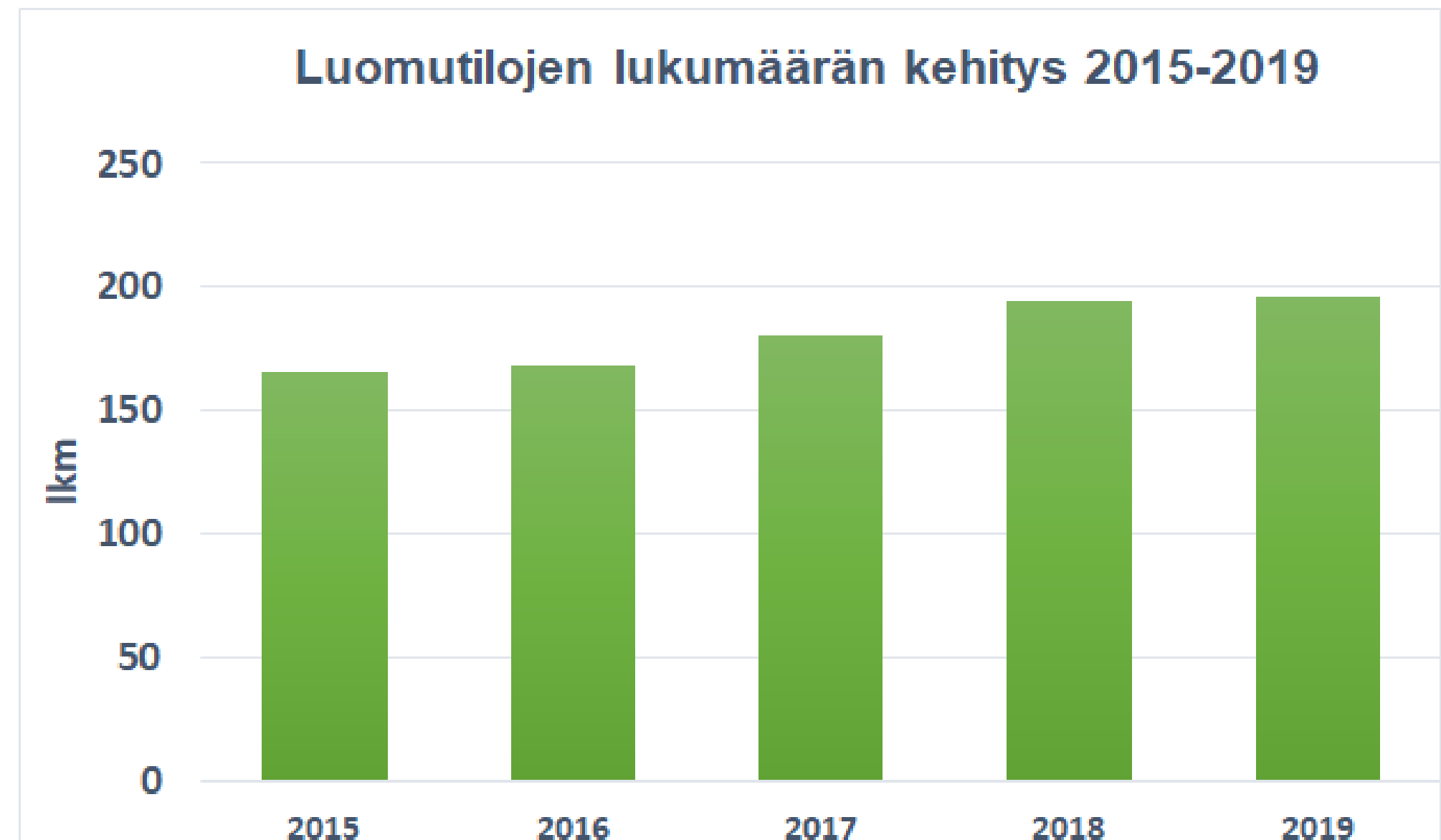
jamk.fi

**Keski-Suomessa
alkutuotannon
luomutoimijoita 196 kpl.**

Maatiloja näistä 195 kpl.

**Tilakoko keskimäärin
49,2 ha.**

**Koko maassa luomutoimijoita
yhteensä 5129 kpl.**

Lähde: Ruokavirasto

Kuva: aitomaaseutu.fi

Luomupeltoalan kasvu on 11 %
vuonna 2020 Keski-Suomessa.

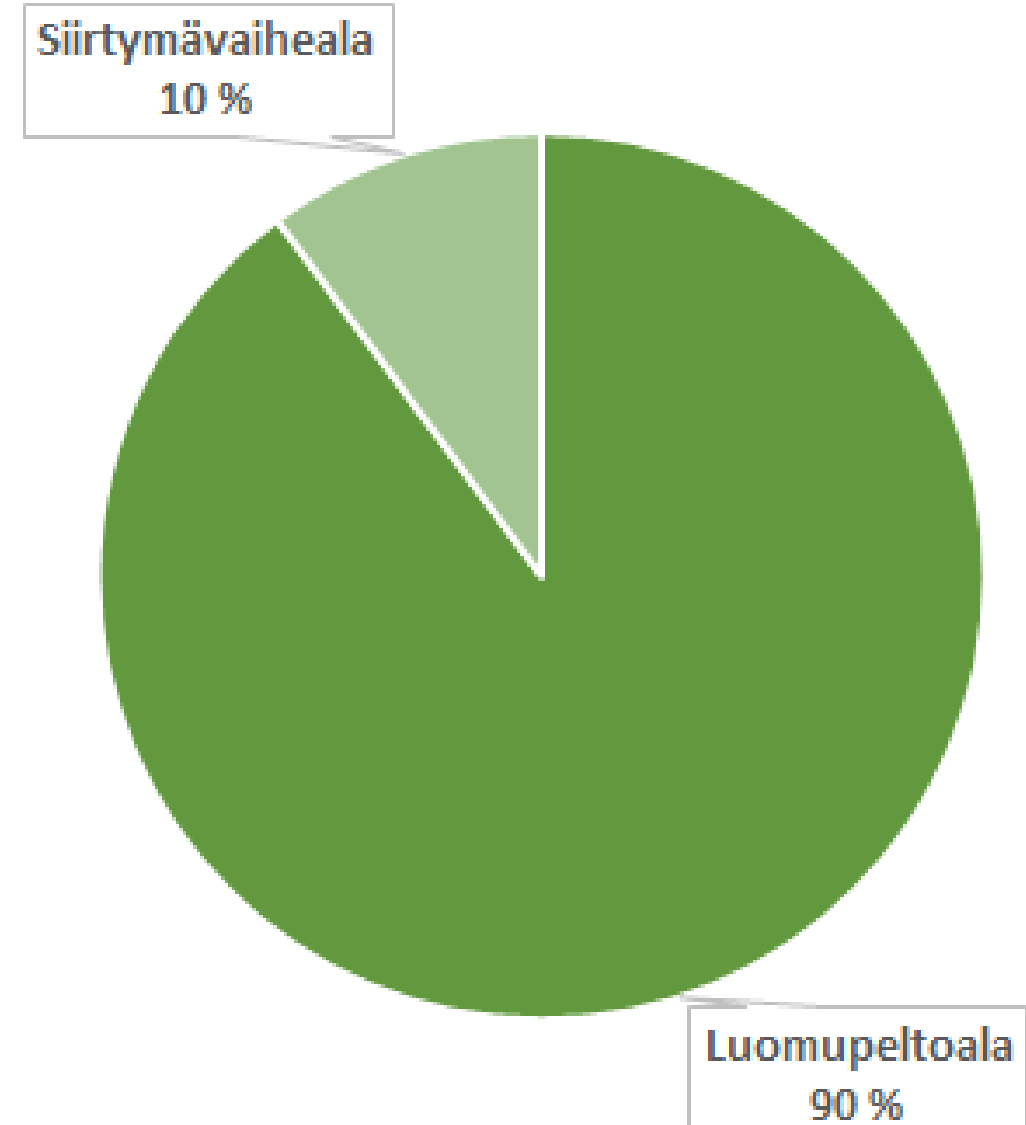
**Luomuviljeltyä peltoalaa
ja siirtymävaihealaa
Keski-Suomessa yhteensä
9595 ha.**

**Luomupeltoalaa tästä on
8618 ha.**

**Siirtymävaihealaa on
976 ha.**

Kuva: aitomaaseutu.fi

Luomuviljelty peltoala 2019

Lähde: Ruokavirasto

Koko maan luomupeltoala ja
siirtymävaiheala on yhteensä
306756 ha.

Luomutilojen kehitys Keski-Suomessa 2015-2019					
	2015	2016	2017	2018	2019
Luomumaatiloja, kpl	164	165	178	193	195
Peltoala, luomu+sv, ha	7588	7878	8707	9560	9595
Peltoala, ha/tila	46,3	47,7	48,9	49,5	49,2
Osuus peltoalasta, %	8,1	8,4	9,2	10,2	10,2

Lähde: Ruokavirasto

Kuva: aitomaaseutu.fi/ Leena Pölkki

**Keski-Suomessa
luomupeltoalasta on
eniten nurmea, 6625 ha.**

**Luomukauraa
viljeltiin 701 hehtaarilla.**

Seosvilja	306	ha
Ohra	151	ha
Ruis	77	ha
Vehnä	53	ha
Herne	30	ha
Rypsi	28	ha
Härkäpapu	21	ha

**Keski-Suomen rypseltoala on
kasvanut 413 % vuodesta 2018.**

Lähde: Ruokavirasto

Kuva: aitomaaseutu.fi

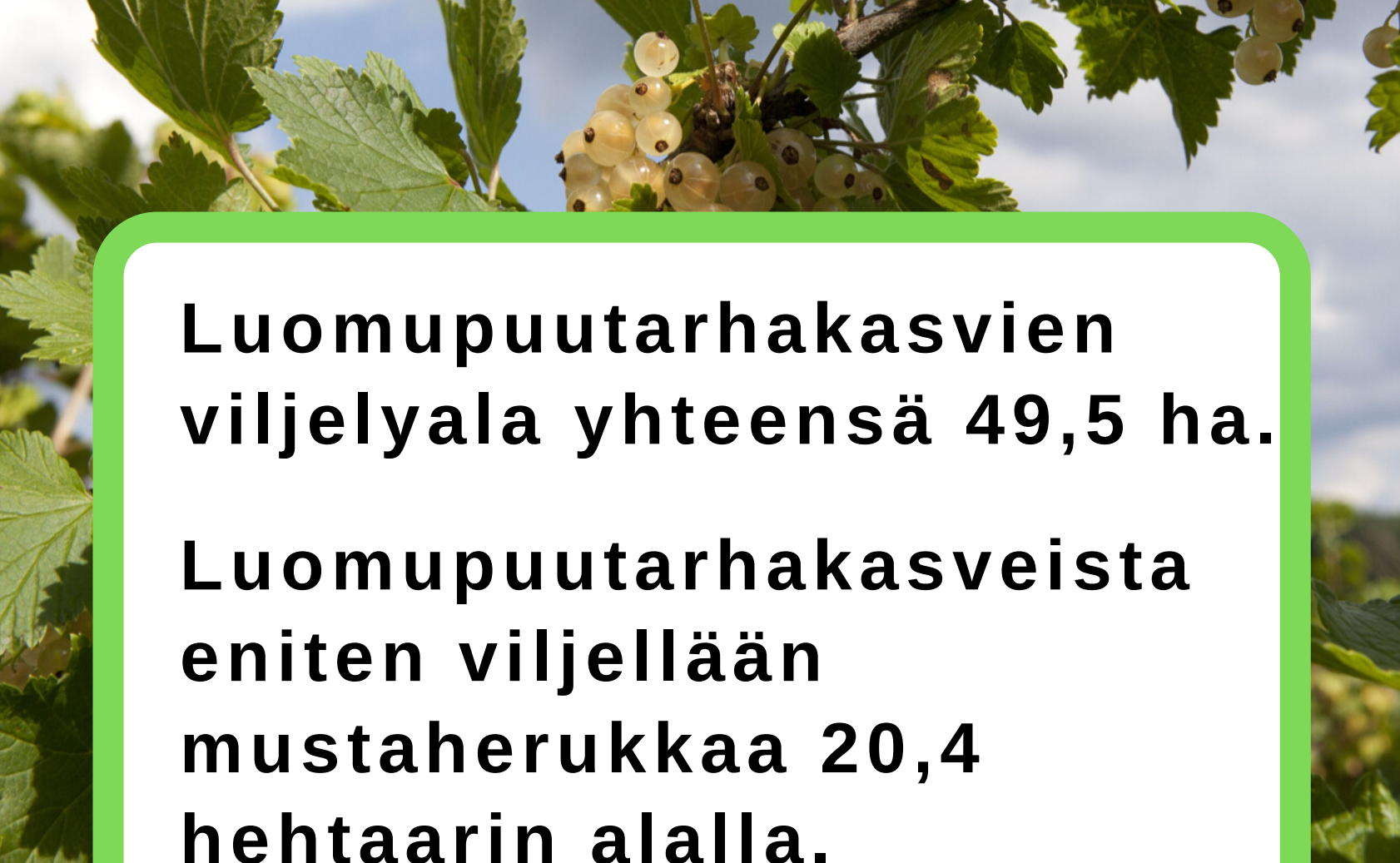

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

jamk.fi

**Luomupuutarhakasvien
viljelyala yhteensä 49,5 ha.**

**Luomupuutarhakasveista
eniten viljellään
mustaherukkaa 20,4
hehtaarin alalla.**

**Mansikan viljelyala on
5,5 hehtaaria.**

**Luomupensasmustikkaa viljellään
4,03 hehtaarin alalla. Lisäksi
siirtymävaihealaa on yhteensä
0,29 hehtaaria.**

(Lähde: Keski-Suomen ELY-keskus)

Kuva: aitomaaseutu.fi

**Luomu vihannesten ja
-juuresten viljely on vähäistä
Keski-Suomessa**

Porkkana	5 ha
Peruna	1 ha
Kaali	0,4 ha

Kuva: aitomaaseutu.fi

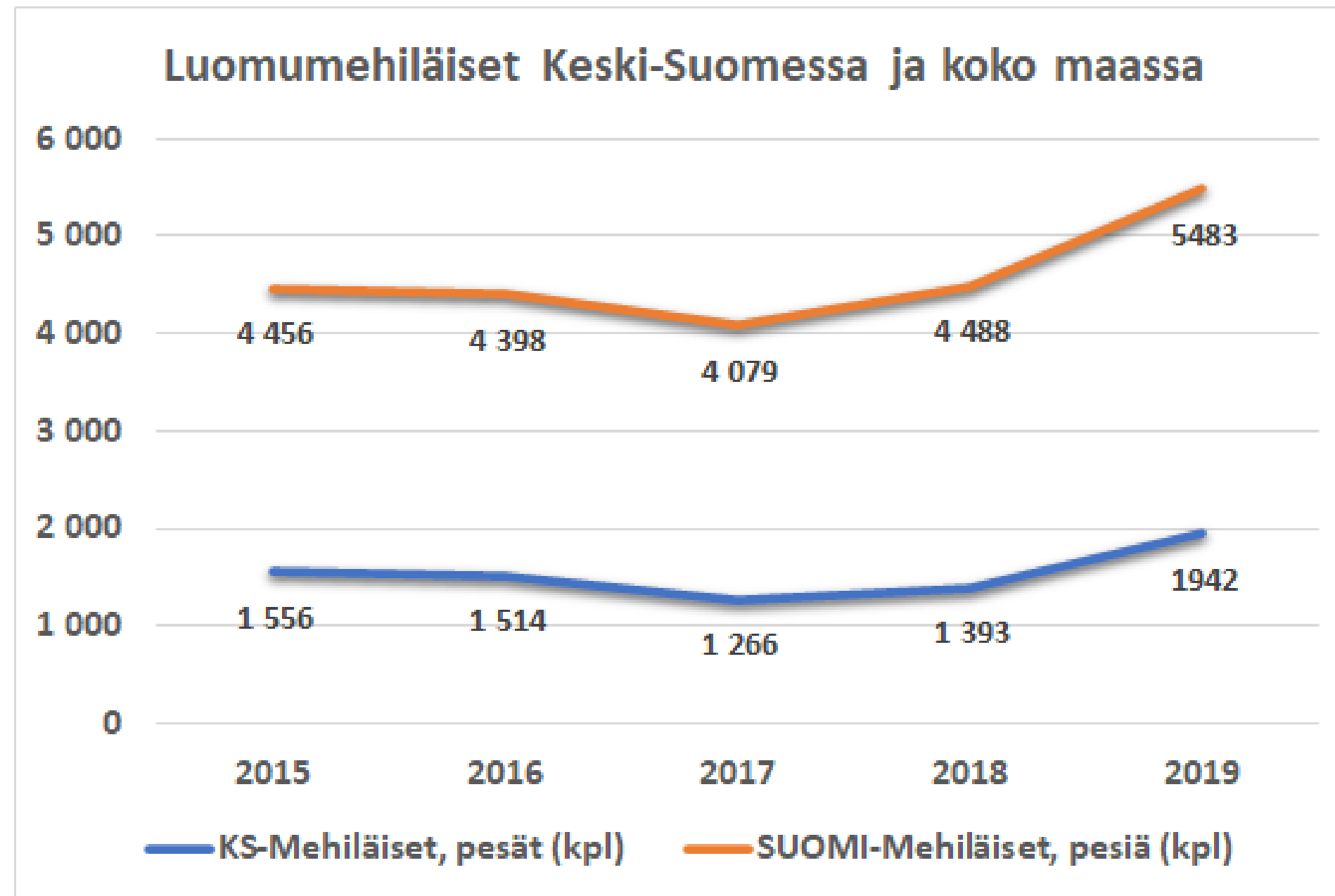
Lähde: Ruokavirasto

Keski-Suomessa on 1942 luomumehiläispesää.

Tämä on 35 % koko maan luomumehiläispesistä.

Suomessa luomumehiläispesiä on eniten Keski-Suomessa.

Kuva: aitomaaseutu.fi

Lähde: Ruokavirasto

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

jamk.fi

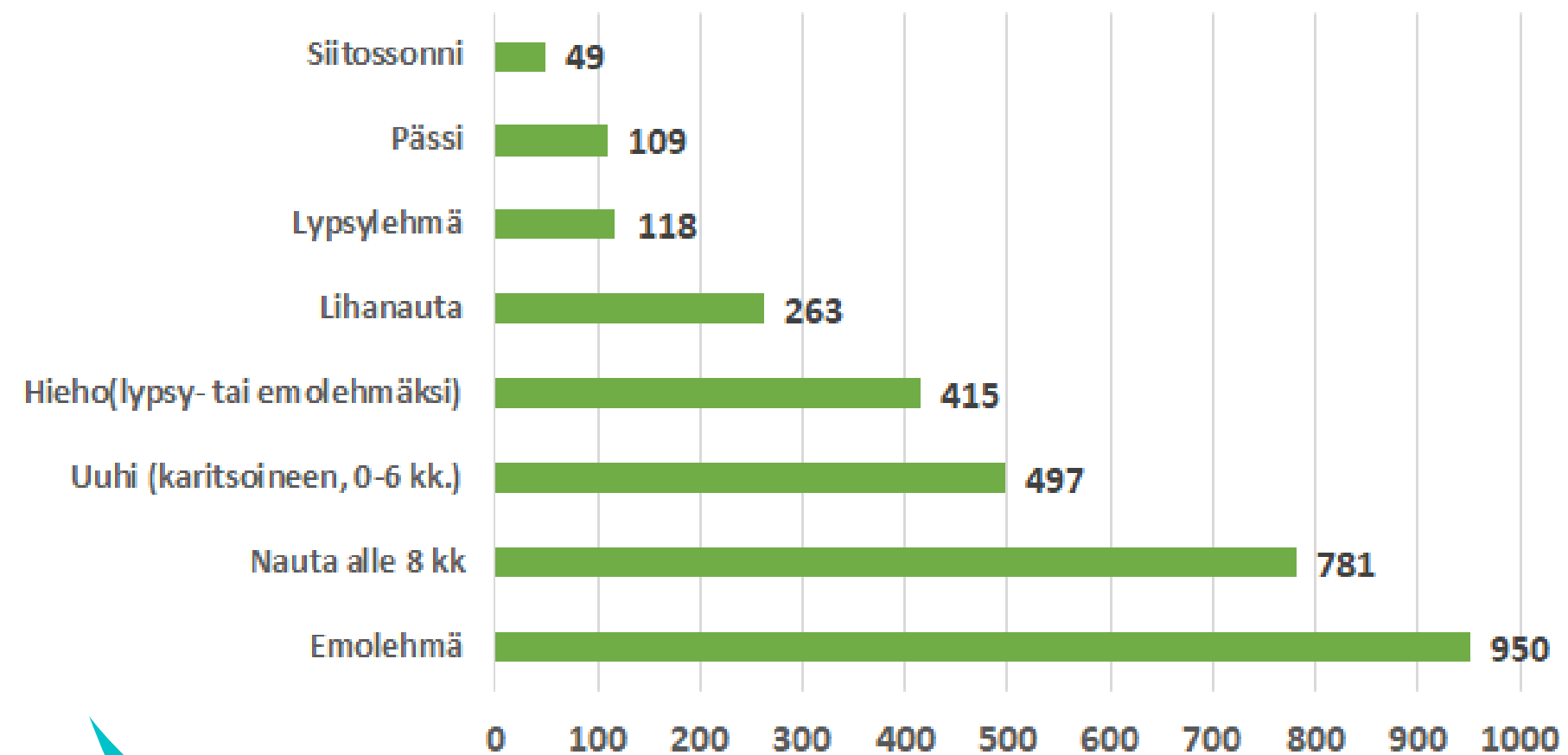
**Luomukotieläintilojen määrä kasvoi
30 % Keski-Suomessa keväällä 2020.**
(Lähde: Keski-Suomen ELY-keskus)

**Keski-Suomessa
luonnonmukaisessa
eläintuotannossa tiloja
on 38 kpl.**

Emolehmiä 950 kpl.

**Alle 8 kk ikäisiä nautoja
781 kpl.**

Luomukotieläintuotanto Keski-Suomessa, kpl

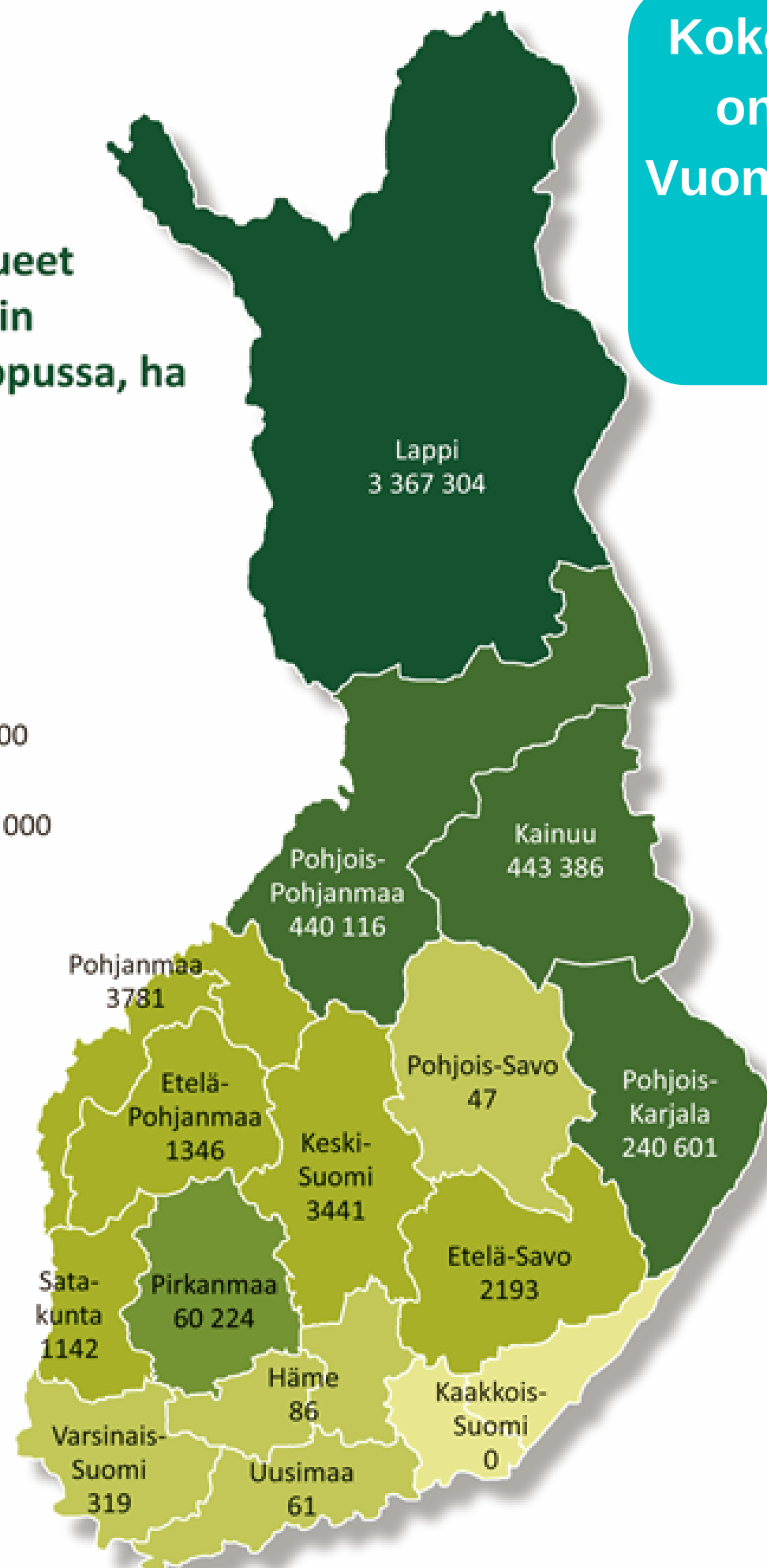
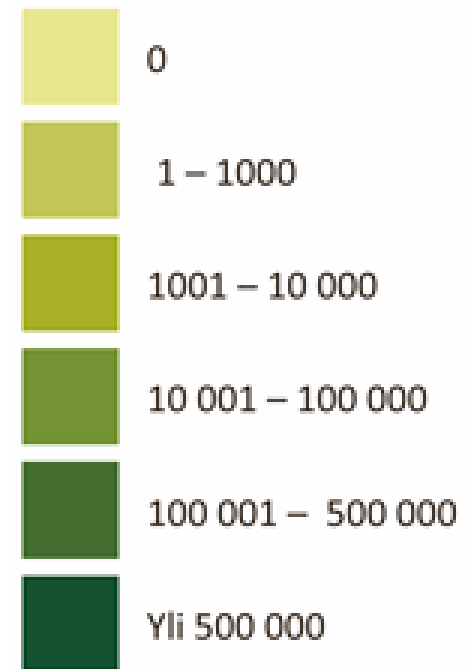

Lähde: Ruokavirasto

**Luomukotieläintiloja koko
maassa 1036 kpl.**

Kuva: aitomaaseutu.fi/MEKA-hanke

**Luomukeruualueet
ELY-keskuksittain
vuoden 2019 lopussa, ha**

Lähde: Ruokavirasto ja Lapin ELY-keskus

**Koko Suomen luomukeruualue
on pienentynyt yli puolella.
Vuonna 2015 luomukeruualue oli
11,6 milj.ha.
(Lähde: Luke)**

**Luomukeruuualueetta
Keski-Suomessa on
3441 ha.**

**Koko Suomen
luomukeruualue on
4,6 milj.ha.**

Kuva: aitomaaseutu.fi

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

jamk.fi

Kuva: aitomaaseutu.fi

**Keski-Suomen luomumaidon
tuotannosta kiinnostuneet tilat
sijaitsevat hajallaan, mikä haastaa
järkevän luomumaidon keruureitin
suunnittelun.**

(Lähde: Keski-Suomen ELY-keskus)

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

jamk.fi

Keski-Suomessa luomu on hyvässä nosteessa. Luomusta ollaan yhä enemmän kiinnostuneita viljelyvaihtoehtona. Tähän ovat vaikuttaneet muun muassa yleinen ilmapiiri, ihmisten aidosti muuttunut ostoskäyttäytyminen koronapandemian vuoksi lähi- ja kotimaisen ruoan puolesta, tukipolitiikka sekä kasvava ympäristötietoisuus.

- Riitta Laitinen, Keski-Suomen ELY-keskus

Kuva: aitomaaseutu.fi

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

jamk.fi

Esimerkkejä Keski-Suomen luomutuotteista ja -tuottajista

Kuvat: aitomaaseutu.fi

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

jamk.fi

Maatilamatkailu Kumpunen

- Luomuviljatuotteet

Palokan perinنےleipurit

- Luomuleivät ja
-leivonnaiset

Kuva: aitomaaseutu.fi

Nojosniemen tila

- Luomuhärkäpapu
- Luomuhamppu
- Luomukauratuotteet
- Luomutyрни
- Luomumustaherukka

Kuva: aitomaaseutu.fi/

Tiina Liukkonen

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

jamk.fi

**Komppa-Seppälän tila
(Voi hyvin) on Suomen
suurin luomuhunajatila.**

**Järki Särki-tuotteiden
luomuraaka-aineiden
osuus on 35%
tuotteesta.**

(Lähde: Järki Särki.fi)

**Mesimäen Hunajatarhat
• Luomuhunajaa**

**Luonnonkala ei ole luomua ja sitä
ei voida markkinoida luomuna.**

(Lähde: Luomu.fi)

Kuva: aitomaaseutu.fi/
Tiina Liukkonen

Kuva: aitomaaseutu.fi/ Piia Kykkänen

Pukkimäen lammas

- Karitsan lihaa
- Villalankaa
- Taljoja

Kuva: aitomaaseutu.fi/ Leena Pölkki

Karisalmen luomutila

- Ylämaankarjan lihaa
- Tilateurastamo
- Tilamyymälä

Kuva: aitomaaseutu.fi/ Piia Kykkänen

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

jamk.fi

**Uusi-Yijälän tila /
Ravintola Patapirtti**
• Marjaviinien valmistus
luomumarjoista

Kuva: aitomaaseutu.fi

Lepomäen tila
• Luomupensasmustikkaa

Kuva: aitomaaseutu.fi/ Riitta Peräinen

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

jamk.fi

Muita luomutuotteita tuottavia yrityksiä:

- Honkarannan leipä
- Heinämäen luomumarja- ja hedelmätila
- Hujalan luomutila
- Juholan tila
- Koivuahon luomutila
- Ohra-Ahon Hereford
- Päivärinteen lammastila
- Raution mansikkatila

- Ruuska Hereford
- Sillanpään luomutila
- Lahtelan luomutila
- Uutelan tila
- Vanha-Savelan luomutila
- Vehkomäen lammastila

Lähde: aitojamakuja.fi

[Keski-Suomen luomutuottajat ja luomutuotteet](#)

Kuva: aitomaaseutu.fi/ Leena Pölkki

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

jamk.fi

Hankintapaikkoja ja tietoa :

- REKO-lähiruokapiirit
- Suoramyyntitilat
- Lähiruokapiirit
- Jyväskylän opiskelijoiden luomupiiri, Jolppi ry
- Vähittäiskaupat
- Erikoiskaupat
- aitojamakuja.fi

Kuva: aitomaaseutu.fi/ Leena Pölkki

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

jamk.fi

**Luomu Keski-Suomessa -kooste on tuotettu
Keski-Suomen ruokaketjun koordinaatio 2-
yhteistyöhankeessa.**

**Jyväskylän ammattikorkeakoulun hallinnoimaa
hanketta rahoittaa Keski-Suomen ELY-keskus
Euroopan maaseudun kehittämisen
maatalousrahastosta.**

Lisätietoja:

Leena Pölkki, projektipäällikkö

Jyväskylän ammattikorkeakoulu

050 401 1894, leena.polkki@jamk.fi

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

jamk.fi